

Перша декада січня характеризувалась прохолодною погодою з густими туманами, мрякою, невеликими опадами у вигляді дощу та мокрою снігу. Температура повітря вдень коливалась від 3°C морозу до 5°C тепла. Вночі стовпчик термометра знижувався до 0-6°C морозу. Глибина промерзання ґрунту наразі становила 3-5 см. Мінімальна температура ґрунту на глибині залягання вузла кушіння озимих знижувалась до 0-2° морозу, що не створювало загрози для подальшої перезимівлі рослин. Місцями на полях зберігався нерівномірний шар снігу висотою 1-9 см. З теплою погодою вдень на посівах озимини відмічалися слабкі ростові процеси в частині збільшення кількості листків та розвитку кореневої системи.

Ареал розповсюдження гризунів у посівах *озимих зернових* культур та *ріпаку* становив 35% (по парах) та 53% (стерньові попередники, озима після соняшника) за середньої чисельності 1-3, макс. 4 жилих колоній на гектар з 2-6 жилими норами (Рівненська, Закарпатська обл.). Осередково, площа заселення окремих полів озимини шкідником становила 65-85%. В заселених гризунами *багаторічних травах, садах, неорних землях*, полях після просапних культур мали місце 3-5, в осередках Вінницької, Волинської, Запорізької, Луганської, Полтавської, Рівненської, Черкаської, до 6-9 жилих колоній на гектар з 3-10 жилими норами.

Нагадуємо, якщо на одному гектарі посівів щільність мишоподібних гризунів досягає 3-5 і більше жилих колоній, то необхідно негайно приступити до їх знищення. Найефективнішим і найекономічнішим способом боротьби з гризунами є застосування родентицидів дозволених до використання. Щоб ефективно захистити посіви від мишоподібних гризунів, важливо визначити домінуючі види та їх чисельність. Застосовуючи родентициди, варто враховувати видовий склад гризунів, особливого значення надаючи домінуванню шкідників на кожному полі.

За вищезазначених агрокліматичних умов на загущених посівах *озимих пшениці* та *ячменю* у Степу, подекуди Лісостепу відмічають розвиток **борошнистої роси, септоріозу, гельмінтоспоріозу, корневих гнилей, бурої листової іржі** інфекційний запас яких зберігається на 2-9, макс. 14% рослин в господарствах Запорізької та Черкаської областей відповідно.

В західних та центральних областях країни позитивні температури повітря протягом звітного тижня сприяли активізації **комірних** шкідників у зерносховищах, де в окремих партіях *насіннєвого ячменю* та *пшениці* (Вінницька, Волинська, Рівненської обл.) виявлено 2-5 екз. на кг зерна **комірних довгоносиків, борошняних кліщів та горохового зерноїда**.

В зимовий період надійним способом обмеження чисельності шкідників є проморожування зерна. При цьому варто враховувати їх стійкість до низьких температур. Більшість комах за температури нижче -15°C гинуть протягом доби. Також в зерносховищах, де виявлено шкідників проводять фумігацію або аерозольну обробку. Для здійснення зазначених заходів необхідно обов'язково залучати фахівців, які мають допуски на проведення робіт з пестицидами і агрохімікатами. Обробляти склади треба за температури не нижче 12°C, коли шкідники перебувають в активному стані.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, **11 січня 2020 року** обсяги проведених заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів в областях зросли до **774 тис. га** тис. га, що порівняно з минулорічним показником більше майже на 80 тис. га, з них озимих зернових культур оброблено **507 тис. га**

Оперативна інформація
про обсяги захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів
в осінньо-зимовий період 2019-2020 рр., тис. га
11 січня 2019 року

Найбільші обсяги заходів захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів проведені в західному Лісостепу, а саме у Хмельницькій (207 тис. га) і Вінницькій (129,2 тис. га) областях. Також значні обсяги заходів захисту рослин від цих шкідників здійснені в Херсонській (94,3 тис. га), Запорізькій (92,7 тис. га), Тернопільській (62,7 тис. га) і Миколаївській (49,6 тис. га) областях. У сільгоспугіддях решти областей захисні заходи проведені на площі від 0,7 тис. га (Сумська обл.) до 18,7 тис. га (Кіровоградська обл.).

Хімічні засоби захисту рослин (родентициди) застосовано на площі близько 656 тис. га, біологічні – на площі 117 тис. га.

Заходи захисту рослин в посівах озимих культур урожаю 2020 року, багаторічних насадженнях тощо продовжуються.

На сьогодні забезпеченість сільгоспідприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських становить 3% до їх потреби для проведення заходів захисту рослин у весняно-літній період 2020 року, в тому числі гербіцидами 4%.